

VOCABOLARIO ITALIANO – TÖITSCHU

LETTERA “U”

italiano	genere	tedesco	töitschu	cambio genere
ubbidire	v.intr.	gehörchen	klaupen, klaupt	
ubicazione	s.f.	Lage	dan uart, d'üarter	s.m.
ubriacare	v.tr.	berauschen	tréngnjen, trénght	
ubriacarsi	v.rif.	sich betrinken	dšchi tréngnjen, dšchi trénght	
ubriacatura	s.f.	Trunkenheit	di trunghni	
ubriaco	agg.	betrunken	1. trunghen- 2. gsuffen- 3. gsotten-	
uccellino	s.m.	Vöglein	z'voggelti, d'voggeltini	s.n.
uccello	s.m.	Vogel	dar voggal, d'voggla	
uccidere	v.tr.	töten	tüaten, tüat	
udire	v.tr.	hören	khüaren, khüart o luasen, gluasit	
ufficiale	s.m.	Offizier	dar offissjir, d'offissjira	
ufo (vivere a)	loc.	auf Kosten anderer leben	leeben ouf in dar andrun aksli, glebt ouf in dar andrun aksli	
uggioso	agg.	düster	heelu	
uguagliare	v.tr.	gleichmachen	arhielljun, arhielljut o areebnun, areebnut	
uguale	agg.	gleich	glljéich-	
ugualmente	avv.		kra glljéich o allz eis	
ulcera	s.f.	Geschwür	d'pleeju, d'pleeji	
ultimamente	avv.	kürzlich	in dar létschi o nöit lannhuscht	
ultimo l'ultimo della classe o della mandria	s.m.	Letzte	z'létscha dar ketsch, d'ketscha	s.n.
ultimo	agg.	letzt	dar létscht d'létschtu z'létscht	m. f. n.
ultimogenito	s.m.	letztgeboren	z'junhschta, d'junhschtu	s.n.
ululare	v.intr.	heulen	wuppun, gwupput	
umano	agg.	menschen freundlich	lljib-	
umettare	v.tr.	benetzen	vüchten, gvücht	
umidità	s.f.	Feuchtigkeit	d'vüchti o d'ümmitigi (franc.)	
umido	agg.	feucht	vücht- o ümmitig-	
umore (di buon) umore (di cattivo)	s.m.	gutgelaunt schlechtgelaunt	mousig- blousig-	
un un tale un tale giorno	agg.ord.num. art.indef.	ein	ein, eina, eis an, a, as as sottenz a sottenen tag	
unanime	agg.	einstimmig	einig-	
unanimità (all')		einstimmig	ellji	
uncinetto	s.m.	Häkelnadel	z'krosché, d'krosché (franc.)	s.n.
uncino	s.m.	Haken	da chroapfe, d'chroapfi o da hoake, d'hoaki	
undicesimo	agg.	elfter	élvig-	
undici	agg.	elf	élv o élvi	
ungere	v.tr.	salben	salbun, gsalbut	

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "U"

		schmieren	veistegen, gveistegit	
unghia	s.f.	Nagel	da noagal, d'noagla	s.m.
unghiata	s.f.	Kratzwunde	d'chroapfetu, d'chroapfeti	
unguento	s.m.	Salbe	z'salb, d'salbi	s.n.
unico	agg.	einzig	dar einig d'einig z'einig	m. f. n.
unificare	v.tr.	einigen	lécken zseeme, gleit zseeme	
uniformare	v.tr.	anpassen	areebnun, areebnut	
uniforme	s.f. agg.	Uniform gleich	z'kleid, d'kleider glljéjig-	s.n.
unigenito unigenito (al femminile)	s.m.	einzigler Sohn	dan einege su, d'inegu sü d'inegun töchter, d'inegun töchteri	
unire	v.tr.	verbinden	binnen, bunne o lécken zseeme, gleit zseeme	
unire in matrimonio		trauen	ielugun, kielugut	
unirsi	v.rif.	sich verbinden	goan mit, kannhe mit	
unito (di amicizia) unito (di colore)	agg.	einig einfarbig	eisch- glljéjig-	
universo	s.m.	Universum	d'ganzu weeld	s.f.
uno ne ho trovato uno ho trovato un gattino ho trovato un amico ad uno ad uno verrò con una ragazza c'è dell'uno e dell'altro	agg.num.card.	ein	eis, eina, ein ich hen gvunnen ein/eina/eis as, an (quando è seguito dal predicato) ich hen gvunnen as chatzi ich hen gvunnen an gséllje eis un eis ich chimmen dé mit ar töchter ischt eisch un annesch	
unto	agg.	schmierig	gsalbut-	
unzione estrema unzione	s.f.	Salbung letze Ölung	d'salbetu, d'salbeti z'heilig üeli	s.n.
uomo	s.m.	Mensch Mann	z'ljöitji, d'ljöit dar ma, d'manna dar sudschir, d'sudschira	s.n.
uomo di fatica abito da uomo voce da uomo		Männerstimme	z'mannunkleid, d'mannunkleider d'mannuwéisi, d'mannuwéisini	s.n. s.f.
uovo uovo (linguaggio infantile) chiara d'uovo tuorlo d'uovo fare l'uovo	s.m.	Ei	z'ei, d'eier z'kuki, d'kukini z'wéissa z'eisch z'ruata z'eisch lécken, gleit	s.n. s.n. s.n. s.n.
uragano	s.m.	Sturm	da sturm, d'sturma o dar letz winn	
urgente avere urgente bisogno	agg.	dringend	was préschurut heen hért manhal, kheen hért manhal	
urgere	v.tr.	drängen	préschurun, préschurut (franc.)	
urina	s.f.	Harn	z'hoare	s.n.
urinare	v.intr.	harnen	hoarnun, ghoarnut	
urlare (di persone) urlare (di animali)	v.intr.	brüllen	rawun, grawut o düanun, düanut brielun, brielut	
urlatore	s.m.	Schreihals	dar brieler, d'brieler	
urlo	s.m.	Schrei	d'rawetu, d'raweti o di düanetu, di düaneti	s.f.
urtare	v.tr.	stossen	1. geen dan but, keen dan but 2. turrun, turrut 3. schloan, gschloage	
usanza	s.f.	Brauch	dan brouch, d'brouha	s.m.

Vocabolario italiano - töitschu - Lettera "U"

usare noi usiamo passeggiare a piedi non usa più	v.tr. v.intr.	gebrauchen	brouhen, broucht wir hen dar brouch z'goan z'vuss ischt nümmi dar brouch	
usato	agg.	gebraucht	broucht-o gfrüschüt-	
uscire (di pretura)	s.m.	Gerichtsdienner	dar spitz	
uscio	s.m.	Tür	di tür, di türri	s.f.
uscire uscire di senno uscire da una compagnia	v.intr.	hinausgehen aus den Sinn kommen austreten	1. goan ous, kannhen ous 2. cheen ous, gcheen ous 3. sortrun, gsortrut (franc.) goan ous tur geischt, kannhen ous tur geischt dêchi kwénken, dêchi kwénkt	
uscita	s.f.	Ausgang	dan ousganh, d'ousganha	s.m.
usignolo	s.m.	Nachtigall	dar oustagvoggal, d'oustagvoggla	
uso	s.m.	Brauch	dan brouch, d'brouha	
ustionare	v.tr.	verbrennen	schlljückhjen, gschlljückht	
ustionato	agg.		gsluckht-	
usufruire	v.intr.	benutzen	gnissen, gnosse	
usufruttuario	s.m.	Nutzniesser	dar gnisser, d'gnissera	
usuraio	s.m.	Wucherer	dar üserjir, d'üserjira	
usurare	v.tr.	usurpiieren	dêchi machun meischter, dêchi gmachut meischter	
utensile utensile di cucina	s.m.	Werkzeug	z'trüel, di trüeli d'eeêschju, d'eeêschji	s.n. s.f.
utero (umano) utero (di animali)	s.m.	Gebärmutter	z'moari, d'moarini d'muter	s.n. s.f.
utile essere utile	s.m. agg.	Nutzen nützlich nützlich sein	da nutz nützlilig- o nützlilig- nützen, gnützt	
utilizzabile	agg.	brauchbar	was mu mat brouhen	
utilizzare	v.tr.	gebrauchen benutzen	brouhen, broucht gnissen, gnosse	
uva (grappolo) uva (acino)	s.f.	Weintraube	z'wéireebi, d'wéireebini z'wéinbérrini, d'wéinbérrini	s.n. s.n.
uzza	s.f.	leichter kühler Wind	d'béisu, d'béisi	